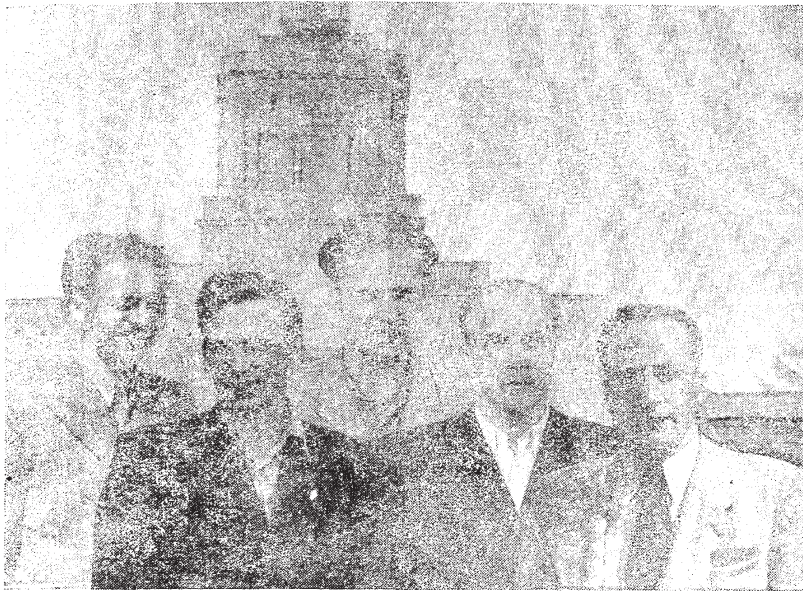

Tallinna

Polütehnik

TALLINNA POLYTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIORGANISATSIONI, DIREKTSIOONI, ELKNU KOMITEE JA TEENISTUJATE NING ÜLIÕPILASTE AMETIÜHINGUKOMITEEDE HÄÄLEKANDJA

Nr. 4 Reedel, 17. juunil 1949. a. I aastakäik

RÜHM ÕPPE- JA ÜHISKONDLIKU TÖÖ EESRINDLASE PÄRAST EKSAAMITE SOORITAMIST TPI PEAHOONE EES. Vasakult paremale: chitusteaduskonna 3. kursuse üliõpilased E. Kogerman ja Stalini-nimelise sihendimaja suaja U. Kreis, chitusteaduskonna 4. kursuse üliõpilane V. Reiman, majandusteaduskonna 1. kursuse üliõpilane R. Hammer ja keemia-mäeteaduskonna 4. kursuse üliõpilane A. Alvela. A. Sivadi fotomontaaž.

VEENE RAHVA GEENIUS

6.-dal juunil käesoleval aastal täitis 150 aastat suure vene luuletaja A. Puškini sünnist. On mõeldud poolteist sajandit, kuid kuulsat kirjaniku suuremat kujud elab igavesti Nõukogude-maa vabade rahvaste ja kogu progressiivse inimkonna keskel. Tema geniaalne looming imustab meid ka tänapäeval võitlusele oma kodumaa õnne ja kuulsuse eest.

Võimas sotsialismiaa hindab Puškinit kui oma rahvuslikku geeniust, vene kirjakeele loojat ja uue vene kirjanduse rajajat. Puškini teostes on kehastatud vene rahva parimad omadused: tuline vabadusearmastus, hämmastav andekus, loomingu-liste jõudude ja võimete rikkus, piiritu andumus kodumaale, uhkus oma rahva üle, tema kangelaslikkuse, mehisuse ja kindluse üle. Ühke vabadusearmastus ja kirglik protestivaim kõige orjaliku ja alandava vastu, mis püüdnud isiksuse ja kogu rahva vaba arenemist, on kandvaks jooneks Puškini isikus ja loomingu- ning oma elu lõpuni jäi suur poeet vabaduse laulikuks, jäi truuks oma mõttekaaslastele, dekabristide ideedele.

Sotsialistlik Oktoobrirevolutsioon täitis poeedi kõige julgema vabaduse- ja õnnestunud — endise tsaaririigi mahajäetud rahvad, keda ässitati üks-teise vastu, kelle vahel igati õhutati vihavaenu, on nõukogu-de tegeklikkuses ühinenud suurde sõbralikkusse perre, kes väärar-matult sammub kommunismi teed.

Puškini lõi uue, tema poolt kunstilise täiuslikkuse kõrgeima astmeni arendatud keele, milles hakkas kõnelema kogu temale järgnenud vene kirjandus. Puškini lõi tolle vene kirjanduskeele, mida Lenin nimetab „suureks ja võimsaks“, millest ta vaimustus Turgenevi, Leo Tolstoi, Dobroliubovi ja Tšernõ-ševskiti teostes. Puškini najal õp-pis vene keelt K. Marx, vaimus-tudenes koos Fr. Engelsiga Puškini mõtte sügavusest, keele rik-kusest ja ilmekusest. Puškini rõõmus ja elujaatav luule, tema tuline patriotism ja uhkus oma rahva üle, tema usk Venemaa suurde tulevikku on ammenda-matuks allikaks uue, kõrgete moraalselt omadustega nõukogu-de inimese kasvatamisel.

J. SOLBA, vene keele kateedri juhataja

Puškinit lugedes

„Miks, kuldunud, igal pool me vastu riha peate? Mispärast Venemaal nii laimata ja neid?“

Nii küsis Puškini praeguste churetilide ja marshallite eel-käijalt. Tema looming ei ole kaotanud oma aktuaalsust ja te-ravust ka tänapäeval. Suure poeedi lähike elu mõõdus pide-vas võitluses mitmesuguste kos-mopoliitide ja laimajate kallale-tungide vastu.

Tema oli üks esimesi, kes mõistis geniaalselt Lomonossovi, kellest ta kirjutas, et Lomonos-sov oli esimeseks vene ülikoo-likks. Kirglikult armastades oma rahvast, uskus Puškini tema õn-neliku tulevikku juba reakti-ooniiliste isevalitsejate ja nen-de sabarakkude võimutemise päevil.

Puškini oleid võõrad tolle-aege seltkonna šovinistlikud tendentsid: ta hindas võõrselt nii vaba maailmat kui siingat soomlast, nii stepideid kalmõkki kui ka venelast. Koos Puškini-ga võime ütelda ka meie rahva vaenlastele, uue sõja õhutamajale:

„Euroopaaga kas laus meil tüli? Kas venelasel võõras võit? Või kas meid korraga ehk vä- hem on kui seni? Ei, soome külmast paest kuld- küüpsel Kolhiseni

ja Kremlist Hiinamaani sa- kui kõikeõõlev merelaine, et terusharjus välgub aina, kui laireis, lõuseb Vene- muu!“

Üliõpilane O. Tsitovits.

Tsaadajevile

A. PUSKIN

Ei vaiks au ja õnne ootus meid enam peta iganes. Kui habras üdu lahtis lootus, kui uni noorus põgenes. Kuid kõeb veel, ilma et ta väiks, meis soov — ei aeg sest võitu saa: me ootame, et isamaa meid võitlusesse minna käsiks. Me unistame kogu aja, et jõuaks vabaduse tund nii nagu kohtumisest und näeb noor ja ustav armastaja. Niikaua kui hindab põu- au, vabaduse ideale, kõik leegitseva hinge jõu me pühendame isamaale. Me usku murda aeg ei saa: veel õnneläht kord lõuseb hèle, siis unest ärkab Venemaa ja taari trooni kildudele ka meie nimed märgib ta.

A. S. PUSKIN.

LÄHENEVAD EKSAISESSIOONI LÕPUPÄEVAD

Saahunud on eksamisesiooni viimased, eriti pingerikkad päevad, sest viimaste eksamite tulemused võivad veel muuta nii iga üliõpilase keskmist hinnet kui ka eksamisesiooni tulemusi üleinstituudilises ulatuses. Praegusist andmeist nähtub, et oleme veidi tagasi läinud võrreldes talvise eksamisesiooni-ga. Talvise 95,6% asemel on nüüd kõik eksamid sooritanute protsent 94,3. Ka toimuva eksamisesiooni varemate tulemustega võrreldes näitab eksamite sooritanute graafik väikest languse tendentsi. Kui 15. maiks oli eksamid sooritanud 94,2% üliõpilast, siis 29. maiks oli see arv tõusnud 95,4-ni, mis oli juba peaaegu võrdne talvise eksamisesiooni näitajaga. Viimase kahe nädala jooksul oleme aga tublisti halvemaid näitajaid saavutanud ja peamiselt rühma K-23 füüsika eksami arvel, kus 27. üliõpilastest saavutasid mitterahuldava hinde 9 üliõpilast ehk 33% rühma üldarvust. Heites pilgu eksamite tabelitele instituudi koridoris paistab silma suur mitterahuldavate arv rühmades A-21, E-23 ja O-21. Need rühmad ongi süüdi käesoleva eksamisesiooni taseme languses.

Vastandina neile rühmadele paistavad juba eemalt silma rühmad O-101 ja K-105 oma „väga head“ tähistavate tumeponaste ruudu-kestega. K-105 omab ainult kaks veidi heledamat värvi ruudukest, millega on tähistatud hindele „hea“ sooritatud eksamid. Neist rühmadest tuleks eeskujuna võtta eespoolmainitud mitterahuldavaid tagajärgi saavutanud rühmadel.

Eksamisesiooni tulemusi üksikute õppeainete järgi analüüsisides näeme, et kõige rohkem mitterahuldavaid hindeid on saavutatud kõrgemas matemaatikas, füüsikas ja marksismis-leninismis. Neis ainetes oleks pidanud üliõpilased rohkem töötama. Eksamikis ettevalmistus peab toimuma juba semestri algusest, nagu oma kogemu- mist juustab sm. Alvela, kes on saavutanud kõrge õppeedukuse „ainult hoolsa tööga“. Ja nagu mainib prof. L. Schmidt, on „hoolsa töö- ga võimalik igal abiturientil lõpetada ka Tallinna Polütehniline Ins- tituut“.

Teaduskondadest on seni esimesel kohal majandusteaduskond, kus eksameile ilmutate protsent on 100. eksamid on sooritanud 96,8% eksamikohalike üliõpilaste arvust. Vastavad arvud chitusteaduskonnas on 99,8 ja 94,6, mehaanikateaduskonnas 99,8 ja 93,1, keemia-mäeteaduskonnas 99,8 ja 92,9.

Sooritamata on veel ca 12% eksameist ja peamiselt mehaanika- ja keemia-mäeteaduskondade esimesel ning teisel kursusel. Eksamisesi- ooni lõpptulemus oleb nende kursuste rühmadest, millised näitava- ga, kus ületame senised tulemused võ saavutama halvemaid taga- järgi.

AINULT HOOLSA TÖÖGA

Minu ettevalmistus eksamisesi- ooniks algas juba semestri al- guses, esimestest loengutest alates. Kõigest nädala jooksul kuul- latud loengust tegin puhekõite- val kokkuvõtteid, kusjuures täienduseks kasutasin vastava aine kohta ilmunud kirjandust. Seega oliin eksamisesiooni algu- seks varustatud „müstadest“ loengutest läbitõttatud ja täien- damise teel saadud „pühaste“ konspektidega. Viimaste läbitõ- tamine eksamite eel ei tekitan- enam mingit raskust, kuna neis puudusid kõik lüngad, mis harilikel loengukonspektides tihti võivad esineda.

Kõrge õppetase saavutamiseks aitas kaasa ka asjaolu, et kogu semestri jooksul ma ei puudunud ühestki loengust ja samuti töötasin esitatud plaani kohaselt kaasa praktiliste tööde sooritamisel.

Eksamite vahetel ettevalmistamisel aga kontsentreerusin täielikult õpitavasse ainesse ja kasutasin kõiki konsultatsiooni võimalusi. Eksamite-eelne dis- kussioon kaasüliõpilastega mõ- ningaigais arusaamatuks jäinud küsimusis oli samuti tähtsaks teguriks õppeaine täielikul omandamisel.

Üliõpilane A. ALVELA

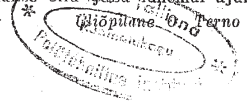
Uus suund teaduslike ringide tööle majandusteaduskonnas

1. juunil toimus majandustea- duskonna teaduslike ringide ju- hendajate nõupidamine, millest võtsid osa ka TPI ÜTÜ nõukogu teaduslik juhendaja prof. Hu- mal, TPI ÜTÜ nõukogu esimees sm. Reissar, majandusteadus- konna ÜTÜ nõukogu esimees sm. Kuuskmann j.t. Kohale ei ilmu- nud aga ühtki esindajat majan- dusajaloo ja -geograafiaringi juhendajast õppejõududest (ringi üldjuhendaja dots. B. Veimer). Seekordne koosolek, olles kok- ku kutsutud prof. Humala initsi- aatiivil, oli mõeldud majandus- teaduskonna teaduslike ringide sisulise töö parandamiseks. Tea- tavasti on majandusteaduskonna teaduslike ringide töös esinenud tõsiseid puudusi, millestele on korduvalt tähelepanu juhitud ÜTÜ nõukogu poolt. Vaatamata mõningatele viimasel ajal ringi- des läbiviitud reformidele jäid teaduslikud ringid majandus- teaduskonnas endist viisi edasi

tetutsema. Põhiliseks puuduseks oli siin teadusliku töö vähene aktiivsus. Nagu näitas liikmete arv ringides, oli asjaoluilisi roh- kesti, kuid väga vähesed üliõpi- lased tegelesid teadusliku tööga.

Toimunud nõupidamine andis nii mõneski suhtes tõhusaid tu- lemusi. Jõuti otsusele, et töö ringis väheste aktivistidega osu- tub palju viljakamaks tööst suu- rearvulise liikmeskonnaga, keda on raske aktiviseerida ja juhen- dada. Sellest tuleb edaspidi läh- tuda kõigil teaduslike ringide juhendajail, organiseerides tea- duslikku tööd ringis. Koosolekul sõnavõtnud juhendajad sm-d Jaama, Rannes, Mark, Mandel j.t., analüüsisid tehtud vigu, näita- sid teid ringide tööle uue sunna andmiseks.

Jääb vaid oodata, et koosolek- kul teostatud mõtted viiakse ellu juba lähemal ajal.

O. Maddison

Tere tulemast, noored sõbrad!

Tänavu kevadel väljub järjekordne lend noori abituriente keskkoolist ja järjekordselt avanevad Tallinna Polütehnilise Instituudi ukсед, et võita vastu neid teadusejaluks noori, kes tahavad saada eesrindlikeks nõukogude insenerideks. Astudes seda otsustavat sammu on need teinud kindlasti huvitatud, millest on nõukogude inseneri ülesanded ja milles ta erineb kapitalistlike maade insenerist.

Põhitunnuseks, mis eraldab nõukogude inseneri kapitalistlikest, on nende suhteliselt mõista, omaks võtta ja praktikas teostada töölisklassi poliitikat, järjekindlalt võidelda töölisklassi huvide eest.

Edukaks töötamiseks on vähe sellest, kui insener tunneb ainult masinaid. Ta peab tundma ka inimesi. Erialase oskuse kõrval on nõukogude inseneri üheks tähtsamaks omaduseks oskus organiseerida inimesi stahhaanovlikule tööle. Viljaka stahhaanovliku tööga ja eesrindliku nõukogude tehniku pideva täiendamise ning arendamisega kindlustame NSV Liidule püsiva esikoha tehnika ja teaduse vallas, mille eest võitlemine on iga nõukogude inseneri eesmärgiks. Seda eesmärki ei tohi varjutada kitsad isiklikud huvid.

Need kõrged ühiskondlik-poliitilised eesmärgid on põhilisteks nõukogude inseneri eraldajaks kapitalistlike maade insenerist. Mainitud eesmärkide saavutamiseks rakendab TPI tehniliste kaadrite ettevalmistamisel mitmesuguseid pikema aja jooksul välja kujunenud õppeid distsiplineerivaid metoodilisi põhi- ja kõrgeid. Nende hulgas omab väga tähtsa koha ühiskondlike teaduste tundmise vajadus, kuna just need loovad kõik celdused ühedemaks sidemeks teaduse, elu ja kommunismi ülesehitamise edasiste küsimuste vahel.

Teadmiste omandamisel tuleb töötada hoolsa ja püsiva järjekindlusega, sest ainult asjaliku tõsidusega teostatud töö kannab vilja. On vaja harjutada loogilist mõtlemist ja juba varakult alustada iseseisvat, loovat tööd; selles osas on suureks abiks üliõpilaste teaduslikud ringid, ku mitmesugused teaduslikud katsetused ja uurimistööd toimuvad juba iseseisvalt. Sellisel pidevalt arenevas kasvavadi noortest üliõpilastest edasiseks loovaks tööks kvalifitseeritud kaadrid, kes on võimalised juhtima ülesehitustööd meie linnade taastamisel ja rekonstrueerimisel, aga samuti tehastes, kaevandustes, raudteel — kogu meie suure kodumaa laialdastel aladel.

Juhituna Lenini-Stalini ideedest ja kasutades materialistliku dialektilist meetodit peavad nõukogude insenerid oskama sihikindlalt rakendada oma teadmisi praktilises elus, olles valmis töötama ennastalgavalt meie sotsialistliku kodumaa hüvan- guks.

Prof. doktor O. MADDISON, Eesti NSV Teaduste Akadeemia tegevliige.

Noored, õppige inseneriteadust!

Jälgides arenguvaldusi progressiivse inimühiskonna mitmesugustel vaimutegevuse ja tehnilistel aladel, võime tähele panna, et areng väljendub peamiselt neil ühiskonna tegevusaladel, mis on ühedalt seotud loodusteadusega ja tehnikaga.

Tehnikat aga kehastab insener.

Insener kasutab oma tööde alusena loodusteaduste tundmist, seega loodusteaduse uurimist, peamiselt füüsika ja keemia alalt. Üks uurib loodust, teine rakendab esimese töö tulemusi inimesoo teenistusse. Esimeseta pole teine üldse mõeldav. Loodusteaduse suurepärase saavutusteta oleks inseneri tegevusala hoopis kitsaks jäänud.

Praegu on inseneri tegevusala paisunud seevõrra laiaks ja on nii tihedalt seotud eluga, et on raske mõista ja kujutella neid kaht lahust. Vaatleme üksikõiki millist ala, kas liiklemist raudteel või maanteel, meredel või õhus, kas raadiot või telefoni, ehitustehnikat või masinaehitust — iga alal on juhtivaks jõuks insener.

Inseneri tegevus on omandat

nud tänapäeval ka määrava maajandusliku tähtsuse meie sotsialistliku ühiskonna ülesehitustöös. Rakendatakse ju inseneri ülesannete järgimisel tööle loendamatu hulk meie ühiskonna liikmeid mitmesugustel aladel.

Veel teine tähtis majanduslik külg on inseneri tegevusel: ta loob väärtuste ratsionaalse kasutamise ja kokkuhoiu materiaalses ja jõu kulutustes. Mida põhjalikumalt ta arendab tehnikat, seda väiksema omahinnaga ja kõrgema kvaliteediga tooteid ning tarbimisevõimeid suudab ta pakkuda. Teaduslik materjalide uurimine paralleelselt töölemis- meetodite järjekindla täendamise- ga võimaldavad otstarbekamat tööainete kasutamist ja nende töötlemist ikka lihtsamate ja odavamate abinõudega.

Et tagada meie suure sotsialistliku ülesehitustöö edukust ja töötuse võimsat arengut, tuleb meie tehnilistel kaadritel käia seltsimees Stalini juhtnõude järele — anda üle rahvale kõik teaduse saavutused, avada teaduse ukсед meie noortele ja anda neile võimalus jõuda teaduse tippudeni.

R. Ambros

Majandusteaduskonna Stalini-nimelise stipendiumi saaja majandusteaduskonna üliõpilane-diplomand Leonid Brutus oma diplomitöö juhendaja prof. A. Rannese juures konsultatsioonil.

UKSED ON VALLA

Kauni kevade saabumisega algas TPI-s õppetöö pingsam järele — kevadine eksamissessioon. Päevad on täis pingelist tööd ning tabelitele koridoriseinal ilmub pidevalt uusi punaseks või ka rohelineks värvitud ründekesi. On rõõm näha, et osavõtt eksameist on ligi 100% — line ja eksamid sooritanute protsent tõuseb üle 95%. See näitab veelkord, et TPI on võidelnud endale väärilise koha NSV Liidu institutide peres.

Eksamissessiooni lõppemisel algab soovivaalduste vastuvõti instituuti astuda soovijailt. Keskhariduse omandanud on nüüd võimalus valida terve rea kõrgemate õppeasutuste seast, kusjuures tehnilise erihariduse omandamist võimaldab Tallinna Polütehniline Instituut.

Tehnika osatähtsus tänapäeval on tõusnud väga kõrgele, eriti nõukogude ühiskonnas, kus on vaja täita nõudmine kõrgema tehnilise eriharidusega kaadrite järgi. Sellepärast võrsubki Tallinna Polütehnilisest Instituudist vääriline sõsar temast ligemale 500 aastat vanemale Tartu Riiklikule Ülikoolile.

Lahtiste ukste päevadel avanes keskkoolilõpetajatele võimalus heita kiirpilki TPI tegevusele, tema laboratooriumidele ja sisse- seadetele. Üht peab aga seejuures veel iga tulevane üliõpilane teadma, et asunud õppima Kopli poolsaarel, tuleb tal siin terve semestri vältel oma teadmiste varas- salve rikastamiseks tõsiselt töö- tada.

Õppetöö kõrval pühendatakse TPI-s suurt tähelepanu teadus- lisele uurimistööle, milleks on asutatud Üliõpilaste Teaduslik Ühing, ning kehakultuurile ja spordile. Samal ajal on TPI üliõpilased saavutanud silmapaist- vaid tulemusi kunstilise isetege- vuse mitmesugustel aladel.

On selge, et TPI-s on nõukogu- de üliõpilastele loodud avard võimalused kõrgema erihariduse saamiseks ja oma huvialade har- rastamiseks. Sel aastal võtab TPI vastu jällegi mitusada noort, kes hiljem, instituuti lõpetamise jä- rel, rakenduvad sotsialistlikule ülesehitustööle ehitusinseneride- na, insenerkeemikutena. Keskkoolilõpetajad, ukсед on valla!

Ehitusteaduskonna üliõpilane U. KREIS.

Keskkoollilõpetajate suur huvi TPI vastu

1949/50. õppeaastaks uute üliõpilaste vastuvõtmise ettevalmistamiseks loodi TPI-s aprilli alul 5-liikeline komisjon, mis hakkas energiliselt korraldama vastuvõtuga seoses olevaid üritusi — korraldati nn „lahtiste ukste“ päev, korraldati tutvumisõhtu TPI pere ja Tallinna koolinoorte vahel jne.

Komisjoni üheks olulisemaks ürituseks oli TPI õppejõudude saatmine Eesti NSV kõigisse keskkoolidesse, mis käesoleval aastal annavad lõpetajaid. Koolidele saadetud õppejõudude üheks ülesandeks oli välja selgitada, kui palju lõpetajaid ka- vatsevad edasi õppida TPI-s ja missugusel erialal. Õppejõudude aruannetest selgub, et lõpetajate huvi kõrgema tehnilise hariduse vastu on üldiselt väga elav, eriti Tallinnas. Nii on näiteks avaldanud soovi TPI-s edasi õppida 30 prots. Tallinna I keskkooli lõpetajaid, Tallinna II keskkoolist 50%, Tallinna X keskkoolist 30%, Tallinna VII keskkoolist 50% lõpetajaid jne. Ka väljaspool Tallinna on huvi TPI vastu üsna suur; näiteks Antsla keskkoolist soovib TPI-s edasi õppida 26% lõpetajaid, Suure-Jaani 30%, Rakverest 20%, Vändrast 45% jne.

Senistel esialgselt orienteeru- vatol andmetel võib kindlasti öelda, et vastuvõtuksamid kujunevad tänavu kõigis eriharude- des võistluseksamiteks. See kohustab muidugi noori eriti hoolikalt eksamite vastu valmistuma.

Van-õp. O. Rünk, graafika kateedri juhataja

MULJEID EKSAMISESSIOONIST

Iga eksamissessioon esitab nõud- misti nii õppejõududele kui ka üliõpilastele. Alles eksamissessio- nil nähtub, kuidas esitatud nõud- misi on suudetud täita. Kõnefa- des TPI ELKNÜ komitee liiget A. Höbemäge nimetatud teemal selgub, et üldiselt võib eksamite tulemustega rahule jääda. Eksa- miinnetele pilku heites ei saa aga rahule jääda, sest siin ilm- neb, et mõningad üliõpilased ei suhtu eksamite ettevalmistami- sele tõsiselt, või ei oska õigesti kasutada aega küllaldaselt ette- valmistamiseks. Näiteks oli kee- mia-mäeteaduskonna II kursuse üliõpilasel V. Viilupil semestri viimaseks eksamik sõjaline ette- valmistus. Oma puudulikke vas- tuseid eksaminaatorite küsimusi- tele ta põhjendas sellega, et va- rem sooritatud eksamid „kur- nasid ta välja“.

Meie lehe ühes eelmises num-bris oli päris õigesti kritiseeritud õpperühma MS-22 rühmakolmiku tööd. Seda kinnitavad mainitud rühma eksami tulemused: rühma MS-22 kuus üliõpilast said kõr- gemas matemaatikas puuduliku hinded.

Heili Haldre

EKSAMITULES. Elektroenergeetika ja elektrotehnika teoreetilise põhialuste kateedri juhataja R. Hollmann eksamineeritud rühma ME-84 üliõpilasi P. Tamkivi (vasakul) ja K. Schullzi aines „Elektrimasinad“.

Saagem

Suurte sotsialistlike töökomandöre, kes oleksid võt- tega ja organisatoorseste v- mistavade ette meie kõrge

Tööstusliku ülesehitustö- vate töötajate lakkamatut Polütehnilise Instituudi K- ainsana Nõukogude Eesti- haridusega kaadreid.

Tallinna Polütehnilises- red leiavad siin kõik võit- fitseeritud eriteadlasteks.

Instituudi 180-liikmelise- savad niisugused silmapä- O. Maddison, akadeemik- niliste teaduste doktor A.

Praktiliste katsete teos- tatud laboratooriume, n- poolt loodud eeskujuliku

Instituut omab teadusi- tute arv on juba tublisti- pidevalt iga pööraga.

Iseseisva teadusliku te- laste kõik võimalused: juba üle 600 üliõpilase, tehnilised konverentsid r- õpilased iseseisva teadus- vilasega pakub instituut- tuuri ja spordi väga mit- tuudil on oma hästisusis- ses on otse peahoone k- spordiväljak. Hästi töö- mistades ette auto- ja m- sektsioon, kust võrsuva- võistlevad edukalt kaasa

TPI üliõpilased on mõ- rikka õppetöö kõrval n- ni omavad neli TPI üliõ- üliõpilast on ENSV tsem- Häid tulemusi on üliõp- vuses. Kogu instituut tur- sajalikmelise pere kurr- üsna kõrge. Pidevalt t- ringi, deklamatsiooniring

Meie üliõpilastele on- tud, kehaliselt karastat- vaiks eriteadlasteks.

Täitkem siis meie suuri- kõrgemast koolist tõelise- nenud nõukogude erite- vaiks võitlejaks kommu- Soovin meie noormeel- üliõpilastele edu õppetö- t

ASPIRANTUURIST

Tallinna Polütehnilises Instituudis

Eesti NSV võimsalt arenev rahvamajandus vajab iga-aastaselt kõrge kvalifikatsiooniga nõukogulisi teadlasi, kes maailma kõige eesriidkuma nõukoguliku teaduse alusel viiks edasi tehnikat. Nõukogule võin loobuda selleks kõik võimalused. Cheks meie teaduslike kaardide ettevalmistamiseks alalikes aspirantuur kõrgeimate koolide juures. Tallinna Polütehnilise Instituuti, mis on kvalifikatsioonilise kaardide sepi kõigiks teaduslike kaardide ettevalmistamiseks, avab 1949./50. õppeaastal vastuvõtu aspiranturi järgmistel erialadel:

- 1) ehitismehaanika ja elastsuse teooria.
- 2) geoloogia.
- 3) hüdrotehnilised elütused ja hüdroenergiatööstus.
- 4) pürogeensete protsesside tehnoloogia.

Kuna aspirantuuris võib oma teadusliku tegevuse järele teadustööd teha, seega on aspirantuuris võimalik teha ka teaduslikke avastusi, mis võivad olla teaduslikult olulised. Aspirantuuris on võimalik teha ka teaduslikke avastusi, mis võivad olla teaduslikult olulised.

NSV Liidu Kõrgema Hariduse Ministeriumi

TALLINNA POLÜTEHNILINE INSTITUUT

1949. a. võetakse uusi üliõpilasi vastu järgmistel teaduskondade osakondades ja harudes:

A. püsivane sektor:
Mehaanikateaduskonna mehaanikaosakond ja energiefiisikaosakonna soojusenergeetika ning elektroenergeetika harud;

Ehitusteaduskonna arhitektuuriosakond ja ehitusosakonna tööstus- ja tsiviiltehnika haru;

Keemia- ja mäeteaduskonna mäeteaduskonna keemiosakonna küttemateriale keemilise tehnoloogia ja anorgaaniliste ainekeemilise tehnoloogia harud;

Majandusteaduskonna tööstusökonoomika, kaubandusökonoomika ja rahanduse harud.

B. õhtune sektor:
Mehaanikateaduskonna mehaanikaosakond ja energiefiisikaosakonna elektroenergeetika haru;

Ehitusteaduskonna ehitusosakonna tööstus- ja tsiviiltehnika haru;

Keemia- ja mäeteaduskonna keemiosakonna küttemateriale keemilise tehnoloogia haru.

C. mittestatsionaarne sektor:
Majandusteaduskonna tööstusökonoomika ja kaubandusökonoomika harud.

Üliõpilaseks vastuvõtmise tingimused ja tähtpäevad:

1. Tallinna Polütehnilise Instituudi mehaanika-, ehitus-, keemia- ja mäeteaduskondade teaduskondade võetakse vastu NSV Liidu kodanikke 17-35 aasta vanuses (majandusteaduskonna mittestatsionaarne õpetuse alaste astatute vastust pole määratud).

Kõigil sisseastujail nõutakse lõpetatud keskharidust.

2. Instituuti astumise soovivaldusi võetakse vastu 20. juunist kuni 31. juulini. Soovivaldus, milles peab olema märgitud teaduskond, selle osakond ja haru, kuhu soovitakse astuda, tuleb esitada Tallinna Polütehnilise Instituudi direktori nimel. Soovivaldusele tuleb lisada:

- a) elulookirjeldus,
- b) keskhariidust tõendav dokument (originaal),
- c) pass (esitatakse isiklikult),
- d) sõjaväeteenistuskohuslikel — tõend sõjaväeteenistusvahekorra kohta,
- e) 3 püevapilti formaadis 3x4 sm (ülevalte peakatteta).

Soovivaldus tuleb esitada isiklikult Polütehnilise Instituuti, Tallinn-Kopli, Vene-Balti 16, tähepäevadel kellaa 10-14. Kui isiklikult

NSV Liidu Kõrgema Hariduse Ministeriumi

Tallinna Polütehnilise Instituudi Ettevalmistusosakond

1949. a. võetakse vastu ettevalmistusosakonda — õppeajaga 1 aasta — uusi õpilasi 16-34 aasta vanuses, kes pärast ettevalmistusosakonda lõpetamist soovivad edasi õppida Tallinna Polütehnilise Instituudi teaduskondades.

Vastuvõtt ja õppetöö toimub järgmistel tingimustel:

1. Kõigil sisseastujail nõutakse lõpplahendusliku kooli 9. või 10. klassi lõpetamist.

2. Ettevalmistusosakonda astumise soovivaldusi võetakse vastu 20. juunist kuni 31. juulini. Soovivaldus tuleb esitada Tallinna Polütehnilise Instituudi direktori nimel adressil Tallinn-Kopli, Vene-Balti 16.

3. Avaldusele tuleb lisada:

- a) elulookirjeldus,
- b) eelharidust tõendav dokument, — tõend sõjaväeteenistusvahekorra kohta,
- c) sõjaväeteenistuskohuslikel — tõend sõjaväeteenistusvahekorra kohta,
- d) karakteristikat töökohalt,
- e) kolm püevapilti formaadis 3x4 sm.

3. Arstlik komisjon töötab 2. ja 3. augustil TPI peahoones Koplis.

ning pole võimalik, peab avaldus posti teel saabuma instituuti hiljemalt 31. juulil.

3. Eksaminetla võetakse vastu isikuid, kes on keskkooll lõpetamisest vähemalt 10 aastat või lõpetamisest vähemalt 10 aastat, kes on õppinud tehnikumi lõppediplomi kiitusega, ja kes on õigust astuda kõrgealasele õppesutusse, kui nad astuvad Tallinna Polütehnilise Instituuti edasi õppima oma erialal. Ehitusteaduskonnast astujail tuleb aga lüüsi juhul sooritada katse joonistamises ja joonestamises.

4. Iga sisseastumiseksamile lubatud isik saab püevapildide varustatud eksamikaardi, milles on märgitud eksamitähedpäevad. Eksamikaart on ühtlasi pääsmeks eksamidele. Eksamikaarte antakse 28., 29. ja 30. juulil.

5. Sisseastumiseksamid korraldatakse 1. augustist kuni 20. augustini, ametlike eksamikavade alusel, olenvalt erialast, järgmistel ainetel:

- a) Mehaanika, keemia- ja mäeteaduskonda astujail: 1. eesti keel, 2. matemaatika, 3. füüsika, 4. keemia, 5. vene keel, 6. ühisvõrk (inglise, prantsuse või saksa keel — sisseastuja valikul);
- b) Ehitusteaduskonna arhitektuurialase ehitusosakonda astujail: 1. eesti keel, 2. matemaatika, 3. füüsika, 4. joonistamine ja joonestamine, 5. vene keel, 6. ühisvõrk (inglise, prantsuse või saksa keel — sisseastuja valikul);
- c) Majandusteaduskonda astujail: 1. eesti keel, 2. matemaatika, 3. geograafia, 4. NSV Liidu rahvaste ajalugu, 5. vene keel, 6. Eesti keele, vene keele ja matemaatika eksamid on nii kirjalikul kui ka suulisel, muudes ainetes ainult suulised.

7. Õppetöö algab 1. septembril.

8. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus nr. 692, 11. juulist 1949. a. kohustab riiklike koöperatiivsete ja ühiskondlike ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste juhatajaid andma eksamite ajaks (kassa arvatud ka kohaleõiduks tarvilik aeg) punkte isikule, keda Polütehniline Instituut on lubanud sisseastumiseksamile, ja instituudi üliõpilaseks vastuvõetud isikud ametist vabastama kümme päeva enne õppetöö algust.

9. Tõukirjad isikud võivad astuda Polütehnilise Instituudi ehitus-, mehaanika ja keemiosakonna õhtusese sektorisse või majandusteaduskonna mittestatsionaarsetesse sektorisse, kus õppetöö toimub kutsesõõ kõrväl.

4. Vastuvõeteksamid toimuvad 4. augustist kuni 20. augustini s. a. TPI peahoones Koplis-järgmistel ainetel:

- a) eesti keeles (kirjalik ja suuline), vene keeles (kirjalik ja suuline), matemaatikas (kirjalik ja suuline), loodusteaduses (suuline), võõrkeeles (suuline).

Vastuvõeteksamite kavand on väljapandud tutvumiseks vastuvõtukomisjoni ruumis alates 20. juunist s. a.

Õppetöö algab 1. septembril 1949. a.

6. Edukaile õpilastele makstakse stipendiumi 290 rubla kuus.

7. Õpilased võivad kasutada ühiselamut.

8. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus nr. 692, 11. juulist 1949. a. kohustab riiklike koöperatiivsete ja ühiskondlike ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste juhatajaid andma punkte isikule, keda Polütehniline Instituut on lubanud sisseastumiseksamile eksamite ajaks (kassa arvatud ka kohaleõiduks tarvilik aeg) ning ametist vabastama õpilaseks vastuvõtmise puhul kümme päeva enne õppetöö algust.

Eksamisesioon mittestatsionaarsete üliõpilastele

Hiljuti algas majandusteaduskonna mittestatsionaarse sektori õppe- ja eksamisesioon.

Õppe- ja eksamisesiooni välte mittestatsionaarsete üliõpilased võtavad osa loengutest, konsultatsioonidest ning sooritavad vastavate kursuste eksameid ja arvestusi.

Sessioon kestab 20 päeva, s. o. 28. juunini k. a.; õppepäev kestab 8 tundi, mis nõuab mittestatsionaarsetelt üliõpilastelt pingelist tööd. Olles ära kuulanud õppeplaani ettenähtud loengud ja konsultatsioonid ning esitanud nõutavad kursuse- ja kontrolltööd, sooritavad mittestatsionaarset üliõpilased sessiooni viimastel päevadel eksameid.

H. RÄÄNET, majandusteaduskonna mittestatsionaarse sektori juhataja.

Kõik õppejõud Vastastikkuse Abistamise Kassa liikmeks

TPI teenistujate ametiühingu juures organiseeriti käesoleva aasta algusest Vastastikkuse Abistamise Kassa, mille eesmärgiks on kassa liikmetele vastastikkuse seltsimeheliiku materiaalse abi võimaldamine.

Kassa tegevus on pidevalt laienuud, liikmete arv moodustab ca 30% TPI teenistujate ja õppejõudude perest. Pikaajalist laenu on välja antud 9 teenistujale ja õppejõule, lühiajalisi 16 korral. Kassa on kujunenud oma liikmetele väärtuslikuks abistajaks mitmesuguste ootamatute majanduslike raskuste ületamiseks.

Kassa senine edukas tegevus on olnud võimalik ainult tänu TPI teenistujate ametiühingu rahalisele toetusele, kuna liikmetest laekuvad summad ei oleks võimaldanud sellises ulatuses laenusoove rahuldada. Nimelt moodustavad kassa liikmeonna praegu peamiselt teenistujad, seega just madalalagaliseid, kuna õppejõude on suhteliselt tunduvalt vähem. Sajaliikmelises kassa liikmete kollektiivis on seni 74 teenistujat ja 26 õppejõudu.

Tegevusvõimaluste avardamiseks on äärmiselt vajalik, et ka kõrgemapalgalised TPI õppejõud kollektiivis näitaksid oma seltsimeheliiku suhtumist kollektiivse abistamise üritusse ja astuksid 100%-liselt Vastastikkuse Abistamise Kassa liikmeks.

K. Kask.

KEHAKULTUUR ja sport

Sportimisvõimalusi suvevaheajal

Veel jätkub pingelikeks eksamisesiooni TPI-s. Sajad üliõpilased käivad igapäev eksamitules. Kuid on juba ka neid, kes oma kohustused instituudil vastu sel semestril on täitnud ja võivad täie rahuldustundega siirduda õppepraktikale või suvepuhkusele. Paari nädala pärast on kogu TPI pere läinud suvevaheajale, et koguda uut energiat ja jõudu sügisel algava õppetööks.

Suvevaheajal Tallinna jäävate üliõpilaste, õppejõudude ja teenistujate sportlikkus teinendamiseks on TPI spordiklubi kasvatus luua kolm spordibaasi, asukohtadega Pirital, Koplis ja „Dünamo“ staadionil.

Sportliku tegevuse raskuspunkt laab Pirita spordibaasi, mille moodustavad purje-, sõude-, ujumis- ja mootorspordi sektiioonid. Korraldatakse ujumise, mootorratturite jne. kursusi, ning organiseeritakse purjeretki

mõrde, puhke-väljasõite ja matku meie koduma kaines loodusesse. Suurema üritusega on kavas mootorspordi sektiiooni korraldusel matkasõit Tallinn — Pärnu — Riia — Tartu — Tallinn mootorrattastel ja autodel.

Koplis on ühistöö korras valminud kaks nägusast tennisväljakut. Siia rajavad oma suvise tööbaasi tennisistid. Kerjeõustiklased koondatakse süstemaatiliselt treeninguks „Dünamo“ staadionile. Seega on üliõpilasi võimalus harrastada suvevaheajal vastavalt erialale väga mitmesuguseid spordialasid.

Kasutagem siis need võimalused sportimiseks vabas looduses, mis on parimaks vahelduseks pärast pingelist vaimset tööd! Ärge kartkestage suhteid õppevaheajal oma instituudi ja spordiklubiga, püüdke oma võtta kõigest suvistest ühisüritustest, sest ainult nii saame kasvatada omale ühtse ja elujõulise kollektiivi, mis kõljal suudaks kaitsa väarikalt TPI nime!

E. Kogermaa
TPI spordiklubi juhataja

Meie kirjakast

Kuhu jäid...

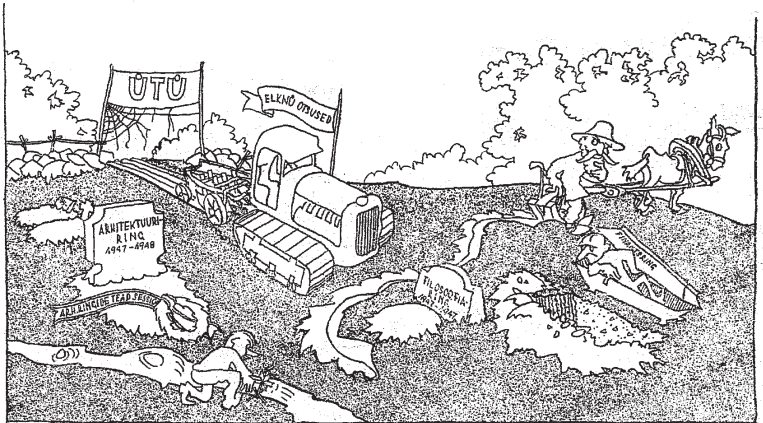
... üliõpilaste III isetegevuse oaloomingun olümpiadid võitjatele määratud auhindad ja rahalised preemiad, mis olid ette nähtud võitlusingimustes, pärib olümpiadist osavõtta su. Kõpp ettevalmistusosakonnast. Kõisime pidi lahendada üliõpilaste otü kultuurikomisjoni. Seni on ta valinud. Miks?

Paljud Tallinna Polütehnilise Instituudi lõpetanud soovivad teada, kuhu on jäänud nende diplomid. Mitted on lõpetanud instituuti juba aastate eest, kuid diplome nelle pole antud. Õigustatult küsitakse, mis põhjusel on diplomite kättemandimise nii kann viirvitatud.

TÄHELEPANU!

30. juunil s. a. toimub J. Tombi nimelises kultuurihones TPI üliõpilaste kevadsemestril lõpuüritus, kus tehakse kokkuvõtte kevadise eksamisesiooni tulemustest. Isitegevuslikus osas osinevad TPI naitering, kes esitab näidendi „Kõhtumine noorusena“ ja teised TPI isitegevuslased.

Kõlastagem kõik meie ühisüritust!

RINGIDE KALMISTUL

Paiguti hea töõ kõrväl aines TPI Üliõpilaste Teaduslikku Ühingu töös teida puudusi.

Ringid tegutsesid omaette, lahuse UTU nõukogust. UTU nõukogul puudus õlevaade sellest, millega ringid tegutsesid ja sellest tulenevalt ka puudusid temaatika valikus.

Üheks ainult nimeliselt asinevaks ringiks oli filosoofiaring. Püraat ringi astumist toimus küll kaks-kolm referaatil, kuid sellega asi piirduski. Juba ühe aasta pole sellis ringis midagi toimunud (eelmees Blumentfeldt), s. t. ringi tegelikkult ei olegi.

Sama võib öelda arhitektuuriringi kohta (esimese Rüttilane). Algaastal (1947) valtsenud väga aktiivse töõle järgnes peagi tagasimeinek. Kui alguses toimus 1-2 referaatil näidat, siis möödunud semestril pole esinenud arhitektuuriringis isemist töõd, esinevad ainult välised efektid. Erandi moodustab V kurs. Üliõp. Oruvee teaduslik uurimistöõ akustika valial, mis kantil ette mõeldud UTU teadusliku sessiooniil. Side arhitektuuriringi ja Ülalmainitud uurimistöõ vahel seisnes ainult selles, et Oruvee on arhitektuuriosakonna Üliõpilane — töõ ise on aga täielik omaalgatus.

Sellel arhitektuuriringide teaduslikul sessioonil saavutas TPI AR välist efekti peamiselt küllalislahkusega, mitte teadusliku töõga, sest esinejad olid väljaspool meie instituuti.

Lõidun veel terve ridaga selliseid haudaärel seisvaid ringe, nagu finans-, masinaehitus-, mäesajandus-, tööstusökonoomika- ja veel mõned teised ringid.

Üliõpilane U. TõLPUS

Vastutav toimetaja A. SIVADI